

4. Onderhoud kapitaalgoederen

Provincie Noord-Brabant

Inleiding

Om kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties te voorkomen, moeten kapitaalgoederen worden onderhouden.

PS stellen voor de kapitaalgoederen die de provincie in eigendom heeft, het te handhaven kwaliteitsniveau en de bijbehorende budgetten vast. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen beschrijven we de uitwerking van het vastgesteld beleid.

Onderhoud wegen

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

We streven naar een goed functionerend provinciaal wegennet vanuit de kernwaarden verkeersveiligheid, bereikbaarheid, leefbaarheid en duurzaamheid. De provincie is verantwoordelijk voor de regionale bereikbaarheid en daarom houdt de provincie een provinciaal wegennet in stand door:

- Het onderhouden en beheren van provinciale wegen, fietspaden en bijbehorende inrichtingselementen zoals verlichting, VRI, groen en bomen;
- Het verbeteren van de verkeersveiligheid op provinciale wegen en fietspaden;
- Het oplossen van kleine verkeersknelpunten in het regionale wegennet;
- Het op orde hebben en houden van mobiliteits- en verkeersdata.

Het provinciale (fiets-)wegennet bestaat uit:

Areaal	Hoeveelheid
Hoofdrijbaan	550 km, waarvan 180 km 2x2
Fietspaden	510 km
Berm	1.100 hectare
Bomen	52.500
Kunstwerken	798 stuks
Verkeersregelinstanties	80 stuks
Lichtmasten en bewegwijzeringsmasten	7.950 stuks

Voor de uitvoering van het dagelijks beheer en de gladheidsbestrijding beschikt de provincie over een vijftal steunpunten.

De provincie voert beheer en onderhoud uit conform het prijs- / kwaliteitsniveau dat is vastgesteld als de Brabantse norm in de beleidsnota Kwaliteit (Onderhoud) Provinciale Infrastructuur (KOPI, 2018). We streven daarnaast naar een slim en duurzaam mobiliteitssysteem en zetten daarom bij beheer en onderhoud voortdurend in op duurzaamheid én innovatie. We bieden ruimte aan extra ambities, waarbij we werk met werk proberen te maken.

Hebben we daarvoor gedaan wat we wilden doen?

In 2019 is op basis van een meerjarige onderhoudsplanning groot onderhoud en vervanging uitgevoerd. Door in de meerjarenplanning het onderhoud afhankelijk te stellen van de toestand buiten zetten we de middelen doelmatig in en wordt achterstallig onderhoud voorkomen. Daardoor ligt het provinciale wegennet er goed bij. In 2019 is o.a. onderhoud uitgevoerd op de N324 Grave – Oss en N639 Baarle-Nassau – Ulvenhout. In het kader van geplande onderhoudswerkzaamheden is een planstudie uitgevoerd voor de N284 Reusel – Hapert en de N395 Hilvarenbeek – Oirschot.

Waar mogelijk combineren we onderhoudswerkzaamheden met grootschalige reconstructie ter verbetering van een verkeersveilige inrichting of leefbaarheid, zoals op de N324 Grave – Oss en de N260 Omlegging Baarle. Het verbeteren van de verkeersveiligheid naar aanleiding van het onderzoek wegprofielen is versneld opgepakt op de N264. Voor een uitgebreid overzicht verwijzen we naar de statenmededeling Programmering Mobiliteit 2020-2025. Daarnaast hebben we uitvoering gegeven aan het dagelijks onderhoud via een tweetal prestatiecontracten en de bestrijding van calamiteiten en gladheid.

Bij de totale onderhoudstaak hebben we maximaal ingezet op duurzaamheid en innovatie. Daarbij maken we gebruik van de beschikbare kennis en expertise via de wijze van aanbesteden van infraprojecten en hebben we zelf pilots en experimenten uitgevoerd. De provincie Noord-Brabant is door bouwend Nederland uitgeroepen tot meest duurzame aanbesteder in de publieke sector.

De verduurzaming van twee steunpunten is voorbereid. In verband met de functie van gladheidsbestrijding zal Oud-Gastel in de 1e helft van 2020 worden uitgevoerd.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Onderhoud wegen				
Bedragen x € 1.000	Begr. oorspr. 2019	a. Begr. na wijz. 2019	b. Realisatie 2019	Vershil a-b
Dagelijks onderhoud wegen ca.	11.896	15.966	16.849	-883

De realisatie van de bijgestelde onderhoudsbegroting 2019 is 105,5% (€ 16,85 mln versus een budget van € 15,97 mln). Tegenover een overschrijding op de uitgaven van ongeveer € 880.000 staan circa € 535.000 extra inkomsten. De extra inkomsten zijn met name het gevolg van schadeloosstellingen van schade aan het provinciale areaal. Het herstellen van deze schade werkt door aan de uitgavenkant. Daarnaast zijn er extra kosten gemaakt in het kader van de bestrijding van de eikenprocessierups. Binnen het autorisatieniveau van Gedeputeerde Staten zijn éénmalig extra middelen toegevoegd aan de onderhoudsbegroting 2019 om het areaal op het gewenste kwaliteitsniveau te brengen zoals afgesproken in het onderhoudsprestatiecontract met de aannemer voor het dagelijks beheer en onderhoud. Daarnaast stellen de Staten voor het uitvoeren van groot onderhoud en vervanging van de provinciale infrastructuur jaarlijks een investeringskrediet van € 26 mln per jaar beschikbaar. Een investeringskrediet geldt daarbij als een meerjarige uitgavenkader. Op basis van wet- en regelgeving worden de uitgaven geactiveerd en gedurende een aantal jaren afgeschreven. De afschrijvingslasten komen ten laste van de exploitatie begroting. Op basis van de meerjarige onderhoudsplanning worden de projecten geprogrammeerd. In 2019 was totaal € 25,2 mln geraamd. De realisatie bedraagt € 25,7 mln. De overschrijding van € 0,5 mln (2,0%) wordt via de investeringsplanning verrekend met de toekomstige jaren. De cijfers zijn opgenomen in de financiële toelichting van programma 05 Mobiliteit.

Onderhoud provinciale gebouwen en installaties

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

De provincie streeft naar een schone, open en transparante werkplek met een flexibele invulling. Het onderhoud van de provinciale gebouwen en installaties is erop gericht de bestaande voorzieningen op een doelmatige en veilige manier in stand te houden. Deze activiteiten gelden ook voor de ruimten die aan derden verhuurd worden.

De uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden vindt plaats op basis van meerjarenplanningen, de zogenaamde onderhoudsboeken.

Hebben we daarvoor gedaan wat we wilden doen?

Onderhoudsboeken

Het naar verwachting benodigde onderhoud is vastgelegd in meerjarenplanningen, de zogenaamde onderhoudsboeken.

Onderhoudsboek hoofdgebouw en onderhoudsboek nieuwbouw

In het onderhoudsplan zijn zowel het jaarlijkse als meerjaarlijks onderhoud opgenomen. Het onderhoud bestaat voor een belangrijk deel uit het jaarlijks onderhoud, zoals het periodiek onderhoud aan de liften, het beveiligingssysteem en de klimaatinstallatie. Dat is nodig om de bedrijfszekerheid en het comfort van de gebouwen en de installaties te waarborgen, de veiligheid te garanderen en de uitstraling van de gebouwen in stand te houden. Het meerjaarlijks onderhoud heeft betrekking op het niet-reguliere en groot onderhoud aan gebouwen, installaties en apparatuur. In 2017 zijn de onderhoudsboeken (2017-2022) geactualiseerd. In 2020 zullen we de onderhoudsboeken actualiseren op basis van de huidige inzichten over uit te voeren onderhoudswerkzaamheden en -kosten.

In 2019 zijn de groene plafondplaten (boven de parkeerplaatsen) onder het gebouw hersteld en indien nodig vervangen. De vervanging van de brandmeldings- en ontruimingsinstallatie in de nieuwbouw is dit jaar nagenoeg afgerond. Daarnaast hebben we de tweede lichtstraat op de laagbouw vervangen, alsmede een aantal lichtkoepels en –pyramides. Als laatste is de dakbedekking op verdieping 24 vervangen door circulaire bitumen.

Voor de uitvoering van het meerjaarlijks onderhoud is in 2019 een dotatie van € 0,65 mln in de voorziening onderhoud provinciehuis gestort.

Onderhoudsboek museum

Het Noordbrabants Museum aan de Verwerstraat te 's-Hertogenbosch is provinciaal eigendom. De provincie verhuurt ruimten in het complex aan de Stichting Beheer Museumkwartier, die deze ruimten weer onderverhuurt aan o.a. de Stichting Het Noordbrabants Museum en Stichting Erfgoed Brabant. Het provinciaal Depot Bodemvondsten is ook gevestigd op deze locatie. De beheersstichting coördineert tevens het groot onderhoud en de vervangingsinvesteringen op basis van een meerjaren-onderhoudsplan. Om deze kosten te dekken wordt jaarlijks € 0,4 mln in de onderhoudsvoorziening gestort.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Onderhoud provinciale gebouwen en installaties				
Bedragen x € 1.000	Begr. oorspr. 2019	a. Begr. na wijz. 2019	b. Realisatie 2019	Vershil a-b
Provinciehuis	648	648	648	0

Noordbrabants museum	403	473	473	0
Totaal	1.051	1.121	1.121	0

Onderhoud vaarwegen

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

De uitvoering van de (beheer) maatregelen aan provinciale vaarwegen zoals de Mark, de Dintel, de Roosendaalsche en Steenbergsche Vliet, de Roode Vaart en het Mark Vlietkanaal is in medebewind opgedragen aan het Waterschap Brabantse Delta. De onderhoudstoestand van deze vaarwegen behoeft de komende jaren aandacht om de basis op orde te houden.

Hebben we daarvoor gedaan wat we wilden doen?

De provincie voert zelf geen beleidsprestaties i.c. werkzaamheden uit aan de vaarwegen. De uitvoering van het vaarwegbeheer door Waterschap Brabantse Delta is gebaseerd op een financiële overeenkomst tussen provincie Noord-Brabant en waterschap Brabantse Delta waarin een kostenverdeelsleutel is opgenomen. In het beheer en onderhoud van de West-Brabantse kanalen worden knelpunten geconstateerd. Onder andere de PFAS problematiek vertraagt de inhaalslag aan baggerwerkzaamheden waarvoor Provinciale Staten in de begroting 2019 extra middelen hebben toegekend om deze knelpunten de komende jaren aan te pakken. De provincie voert hierover intensief overleg met Waterschap Brabantse Delta.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Onderhoud vaarwegen				
<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begr. oorspr. 2019	a. Begr. na wijz. 2019	b. Realisatie 2019	Verschil a-b
Onderhoudsbijdrage aan waterschap	1.358	1.358	1.237	121